

"La Fundació Tharrats reuneix més de 1.000 peces entre l'obra gràfica del pintor i la d'altres artistes"

ALMUDENA MONTAÑO INDIA

Pineda de Mar celebra aquest any el centenari del naixement de l'artista d'avantguarda Joan Josep Tharrats (Girona, 1918-Barcelona, 2001). I ho fa amb tot un seguit d'activitats que recorden la figura i l'obra del pintor, molt vinculat amb aquesta localitat del Maresme. Al llarg de la seva vida, va viatjar arreu del món amb les seves obres i es va relacionar amb un gran nombre de personalitats internacionals. La seva gran passió va ser l'univers, que el va plasmar amb diverses tècniques creatives. Va produir constantment a través de múltiples facetes: com a artista plàstic, dissenyador gràfic, escriptor i emprenedor cultural amb la fundació, entre d'altres projectes, de dues revistes: *Dau al Set* i *Negre+Blau*. Una de les seves grans obres va ser el paviment del *Mirador de l'Alcalde*, a Montjuïc, Barcelona. El comissari coordinador del Centenari Tharrats és el pintor barceloní Lluís Ivern, que viu a Pineda des de l'any 1996, on té el seu taller per on han passat alumnes de tota Espanya. Ivern també ha exposat per desenes de museus i galeries d'arreu del món i ha guanyat premis a nivell nacional i internacional. Ell és un gran coneixedor de l'obra de Tharrats.

Com va sorgir la relació de Tharrats amb Pineda de Mar?

L'any 1989, el municipi de Pineda li va proposar a Tharrats fer una exposició de la seva obra. En un primer moment va ser reticent, però finalment va accedir. Va ser un èxit. L'Ajuntament va posar el seu nom a un carrer del poble i ell va quedar tan content que posteriorment va anar madurant la idea de la creació d'un centre d'art a Pineda. La Fundació Tharrats es va crear el 1991 amb una important donació artística per part de l'autor.

Què hi podem trobar en aquest fons que va entregar?

Lluís Ivern davant l'escultura l'Asteroide dedicada a Tharrats. Foto: Almudena Montaña

A banda de tota la seva obra gràfica i exemplars originals de les revistes que va editar, el fons compta amb obres i edicions d'artistes diversos que, en conjunt, sumen més de 1.000 peces de la seva important col·lecció particular, on hi ha obres de Tàpies, Miró, Dalí, Clavé i Subirachs, entre molts altres artistes.

On estan totes aquestes obres?

Al local de la fundació, a la Masia de Can Comas de Pineda. En Joan Pujadas és un dels impulsors d'aquest llegat i va inventariar perfectament les obres rebudes així com els seus llibres, pòsters i revistes que va publicar.

Com definiria l'obra de Tharrats?

Va ser un artista innovador, molt prolífic i generós. En el seu moment, per exemple, va saber aprofitar les possibilitats plàstiques dels papers impresos defectuosament, amb uns resultats extraordinaris que va anomenar maculatures.

A finals de mes s'inaugura l'exposició central del centenari. En què consistirà?

Univers Tharrats s'inaugurarà el 24 de novembre. Està comis-

sariada per Ricard Mas i serà la culminació del centenari amb un repàs a la seva trajectòria. Es mostraran pintures originals, disseny gràfic, cartells i algunes joies que va elaborar. Es podrà visitar fins al 3 de març.

Quines altres exposicions heu mostrat al llarg de l'any?

Hem tingut tres mostres més. La primera, *Les arts del llibre amb Tharrats i Dau al Set*, va ser una proposta del Conservatori de les Arts del Llibre amb textos d'Arnau Puig, l'únic membre que queda del col·lectiu *Dau al Set*. La segona va ser *Tharrats, Cosmos i art gràfic*, on es podia veure l'interès que tenia per l'univers. I la tercera, la del *Miniprint Internacional de Cadaqués*, que s'ha sumat a la celebració amb una mostra que vincula Tharrats, Cadaqués i el Miniprint.

Quines altres activitats heu organitzat?

Aprofitant que al mes de maig celebràvem *Pineda Mar de Flors*, les creacions florals al carrer que van realitzar escoles d'art de Barcelona i de Pineda es van inspirar en Tharrats. D'altra banda, el 23 de juny es va inaugurar l'*Asteroide*, una escultura de

ferro realitzada pel pintor i escultor Agustí Penadès, que s'ha instal·lat a la plaça Catalunya, davant de la Fundació.

Heu portat alguna activitat fora de Pineda?

Sí. A la Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern, el Gremi de Llibreters de Catalunya va instal·lar al passeig de Gràcia un estand dedicat al Centenari Tharrats amb les activitats previstes.

A banda de les exposicions, quines altres activitats heu organitzat?

Hem ofert visites comentades a les exposicions, a càrrec dels comissaris de cadascuna d'elles, i conferències a càrrec d'astrònoms i matemàtics, que vinculen la visió del cosmos de Tharrats. Pel 9 de desembre li retrem un homenatge amb un concert de jazz a l'Auditori de Pineda, on s'estrenarà una peça de jazz composta per a l'ocasió pel pianista i compositor Joan Díaz.

Per què Tharrats tenia aquesta obsessió per l'univers?

Tenia molt d'interès per l'observació de l'univers, així com pels misteris que l'envolten, la ciència, els astres...L'any 1966, Char-

les Conrad, el tercer astronauta que va trepitjar la Lluna, el va convidar al llançament del Gemini XI, al Cap Kennedy. Conrad li deia que allò que pintava era el mateix que ell havia vist a l'Univers.

Què va significar el Dau al Set?

Un grup que es va crear cap a finals dels anys 40; va ser el primer aire fresc a nivell artístic després de la Guerra Civil. Tota una sèrie de persones que després han sigut primeres figures es van organitzar en grup i van editar una revista amb el mateix nom. Tharrats va ser cofundador i ell mateix la impremia en una impressora manual que tenia a casa seva, propietat del seu pare, el poeta gironí Josep Tharrats.

Per què van ser tan innovadors?

Trencaven tots els esquemes del que era l'art fins el moment, tal com va destacar el MOMA de Nova York. El primer número del *Dau al Set* data de 1948. El grup es va dissoldre l'any 1952, però Tharrats va continuar amb la revista 4 anys més, amb articles de diferents crítics del moment. En total, es van publicar poc més de 50 números. Tot era molt innovador i informal. Alguns són un simple full, d'altres són monogràfics, i en diversos no hi ha ni capçalera.

La seva obra té alguna cosa en comú amb la de Tharrats?

Jo també tinc interessos en l'astronomia, però la meua obra es basa en mostrar la relació entre cultura i natura. M'interessen molt les empremtes que ha deixat l'ésser humà a la natura. Jo he treballat amb tot tipus de tècniques, però especialment gravats amb carborúndum col·lagraph. Precisament un parell d'obres meves amb aquesta tècnica les vaig donar al fons de la Fundació Tharrats. ■

Algunes obres de Tharrats exposades a la Fundació. Foto: A. Montaña

Llibres i revistes de l'artista. Foto: A. Montaña

Exposició Miniprint. Foto: A. Montaña